

T.B.M.M.
İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 22.07.2026
Sayı : 748

10/4420

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Batı Trakya Türk Azınlığına ait eğitim kurumlarının kapatılması, eğitim hakkına yönelik ihlaller ile Türkiye'nin uluslararası hukuk çerçevesinde atabileceği diplomatik ve hukuki adımların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Hakan Şeref OLGUN

Afyonkarahisar Milletvekili

Yunanistan tarafından sekiz Türk azınlık ilkokulunun daha kapatılması ve bazı öğrencilerin kayıtlarının engellendiğine ilişkin iddialar, Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim hakları bakımından ciddi endişe yaratmaktadır. Lozan Barış Antlaşması'nın 45. maddesi uyarınca bu haklar uluslararası güvence altındadır.

GEREKÇE

Yunanistan Eğitim Bakanlığı tarafından alınan kararla, 2026-2027 eğitim-öğretim yılı öncesinde Batı Trakya'da faaliyet gösteren sekiz Türk azınlık ilkokulunun daha kapatılması, Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim hakkına yönelik uzun yıllardır devam eden hak ihlallerinin yeni bir örneğini oluşturmaktadır. Bunun yanında, İskeçe Merkez Türk Azınlık İlkokuluna kayıt yaptıran bazı öğrencilerin kayıtlarının vatandaşlık gerekçesiyle kabul edilmediğine ilişkin iddialar da eğitim hakkının fiilen sınırlandırıldığı yönündeki kaygıları artırmıştır.

Batı Trakya Türk Azınlığı'nın sahip olduğu haklar, herhangi bir idari tasarrufla ortadan kaldırılabilecek ayrıcalıklar değil; uluslararası antlaşmalarla güvence altına alınmış temel haklardır. 24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Barış Antlaşması'nın 45'inci maddesi uyarınca, Antlaşmanın 37 ilâ 44'üncü maddelerinde Türkiye'deki gayrimüslim azınlıklara tanınan koruma rejiminin Yunanistan'daki Müslüman Türk Azınlık bakımından da uygulanması zorunludur. Bu düzenleme uyarınca Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim, dil, din ve kültürel haklarının korunması Yunanistan açısından uluslararası hukuktan doğan bağlayıcı bir yükümlülüktür.

Lozan Barış Antlaşması'nın 40'inci maddesi azınlığın kendi giderleriyle eğitim kurumları kurma, yönetme ve denetleme hakkını güvence altına almakta; 41'inci maddesi ise azınlığın yoğun olarak bulunduğu yerlerde ilköğretimin ana dilinde yapılabilmesi için gerekli kolaylıkların sağlanmasını öngörmektedir. Dolayısıyla azınlık okullarının sistematik biçimde azaltılması veya işlevsiz hâle getirilmesi, yalnızca eğitim politikası kapsamında değerlendirilebilecek bir idari işlem olmayıp uluslararası yükümlülükler bakımından da incelenmesi gereken ciddi bir hukuk sorunudur.

Nitekim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de Batı Trakya Türk Azınlığına ilişkin birçok kararında, örgütlenme özgürlüğü, kimliğin korunması ve azınlık hakları bakımından Yunanistan'ın Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ihlal ettiğine hükmetmiştir. Özellikle Tourkiki Enosi Xanthis (İskeçe Türk Birliği), Bekir-Ousta ve Diğerleri kararları bu durumu ortaya koymaktadır.

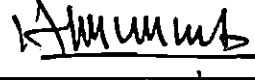
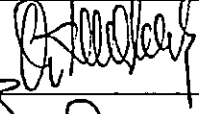
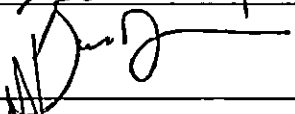
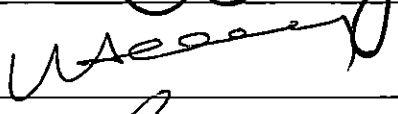
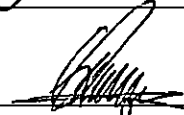
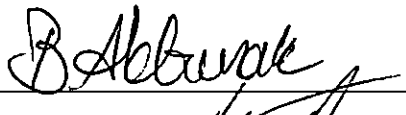
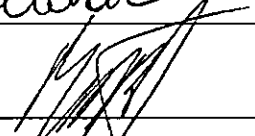
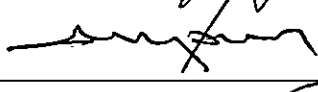
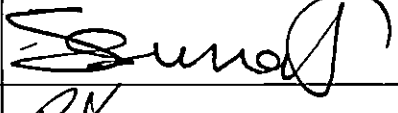
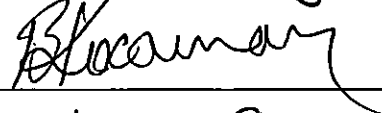
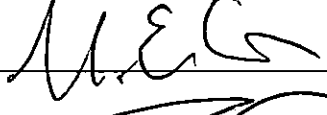
Yunanistan tarafından öğrenci sayısının azlığı gerekçe gösterilerek azınlık okullarının kapatılması tek başına hukuken yeterli bir gerekçe oluşturmamaktadır. Devletin kendi idari uygulamalarıyla öğrenci sayısını azaltıp daha sonra bunu okul kapatma gerekçesi olarak ileri sürmesi, uluslararası hukukun iyi niyet ilkesi ile pacta sunt servanda ilkesine aykırılık oluşturabilecek niteliktedir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin tarihî, hukuki ve vicdani sorumluluğu gereği Batı Trakya Türk Azınlığı'nın haklarının korunması yalnızca diplomatik açıklamalarla sınırlı bırakılmamalı; ihlallerin kapsamı, uluslararası hukuk boyutu ve Türkiye'nin izlediği politikalar Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bütün yönleriyle değerlendirilmelidir.

Bu bağlamda,

1. Batı Trakya'da son yıllarda kapatılan Türk azınlık okullarının sayısı, gerekçeleri ve uluslararası hukuk bakımından sonuçlarının tespiti,
2. Lozan Barış Antlaşması'nın 45'inci maddesi ile birlikte 40 ve 41'inci maddelerinden doğan yükümlülüklerin Yunanistan tarafından yerine getirilip getirilmediğinin incelenmesi,
3. Öğrenci kayıtlarının engellenmesi, okul birleştirmeleri, öğretmen görevlendirmeleri ve eğitim materyallerine ilişkin uygulamaların araştırılması,
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ile Avrupa Konseyi denetim sürecinin değerlendirilmesi,
5. Türkiye'nin bugüne kadar yürüttüğü diplomatik girişimlerin etkinliğinin incelenmesi,
6. Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, AGİT ve Birleşmiş Milletler mekanizmalarının daha etkin kullanılmasına yönelik önerilerin geliştirilmesi,
7. Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim, dil ve kültürel haklarının korunmasına yönelik kısa, orta ve uzun vadeli politika önerilerinin hazırlanması,
8. TBMM bünyesinde Batı Trakya Türk Azınlığı'nın hak ihlallerini izleyecek kalıcı bir mekanizmanın oluşturulmasına ilişkin önerilerin hazırlanması konunun ehemmiyeti bakımından gereklilik arz etmektedir.

Batı Trakya Türk Azınlığı'nın eğitim hakkı yalnızca bir azınlık hakkı değil, Lozan Barış Antlaşması'nın uygulanması ve uluslararası hukukun korunması bakımından da stratejik öneme sahiptir. Bu nedenle konunun bütün yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zaruri görülmektedir.

İSİM SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Ayyüce Türkes TAŞ	ADANA	
Turan YALDIR	AKSARAY	
Ahmet Eşref FAKİBABA	ANKARA	
Ömer KARAKAŞ	AYDIN	
Burak DALGIN	BALIKESİR	
Hasan TOKTAŞ	BURSA	
Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU	BURSA	
Yasin ÖZTÜRK	DENİZLİ	
Mehmet AKALIN	EDİRNE	
Mehmet Mustafa GÜRBAN	GAZİANTEP	
Adnan Şefik ÇİRKİN	HATAY	
Burak AKBURAK	İSTANBUL	
S. Buğra KAVUNCU	İSTANBUL	
Hüsmen KIRKPINAR	İZMİR	
Şenol SUNAT	MANİSA	
Burhanettin KOCAMAZ	MERSİN	
Metin ERGUN	MUĞLA	
Selcan TAŞÇI	TEKİRDAĞ	
Yavuz AYDIN	TRABZON	
Lütfullah KAYALAR	YOZGAT	